

Vergaderjaar 2017–2018

29 477

Geneesmiddelenbeleid

Nr. 444

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2017

Hierbij doe ik u mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken een rapport toekomen dat afgelopen zaterdag is vrijgegeven door de Europese Commissie¹. Hierin is een samenvatting opgenomen van de bidbooks van de 19 lidstaten die een kandidatuur hebben ingediend voor de hervestiging van het Europees geneesmiddelenagentschap EMA.²

De analyse is uitgevoerd op basis van zes hoofdcriteria waar de toekomstige vestigingssteden aan dienen te voldoen met daaronder een groot aantal kleinere aandachtspunten.³ De Commissie heeft geen inhoudelijk assessment gedaan. Het rapport omvat vooral een samenvatting van de 19 bidbooks, waarbij is afgevinkt of er iets over een criterium genoemd staat. De assessment biedt daarom geen inhoudelijke vergelijking van de kwaliteit van de bids. Uiteindelijk zal dit rapport van de Commissie dan ook niet doorslaggevend zijn op de keuze die de lidstaten in de Raad Algemene Zaken zullen maken.

Uit het rapport van de Europese Commissie blijkt dat in ons bidbook om de EMA in Amsterdam te vestigen het overgrote deel van de criteria goed zijn uitgewerkt. In de bijlagen bij deze brief vindt u de algemene samenvatting en twee specifieke rapportages over het Nederlands bod bijgevoegd⁴. Voor de beoordeling van alle bids verwijzen wij u – gezien de omvang van deze documenten – naar de betreffende website van de

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Een volledig overzicht van de ingediende bidbooks is te vinden op de website van de Raad: <http://www.consilium.europa.eu/en/policies/relocation-uk-based-agencies/ema>.

³ Criterium 1) de garantie dat EMA op de dag van uittreding van het VK uit de EU haar werkzaamheden op de nieuwe locatie kan voortzetten; 2) de bereikbaarheid van het Hoofdkantoor; 3) voldoende beschikbaar aanbod van internationale scholen; 4) toegang voor partners tot de arbeidsmarkt, zorg en sociale zekerheid; 5) business continuity, en 6) geografische spreiding.

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Europese Commissie.⁵ In de rapportage over het Nederlands bidboek wijst de Commissie op een beperkt aantal punten die volgens haar niet zijn genoemd of onvoldoende zijn gespecificeerd. Zo staat in ons bidboek geen specifieke referentie naar de aanwezigheid van een archiefruimte, een back-up stroomvoorziening en de aanwezigheid van IT systemen. Deze faciliteiten zullen vanzelfsprekend worden aangebracht in het Vivaldi gebouw, dat voor EMA op maat wordt ontwikkeld.

Ook wordt aangegeven dat er niet is aangegeven hoeveel Engelstalige kinderopvangplaatsen er specifiek beschikbaar zijn voor kinderen van EMA medewerkers. Daarnaast is niet aangegeven welke talen er worden aangeboden op de in het bidboek opgenomen Europese scholen. Het exacte aantal *kinderopvang*plaatsen hangt sterk af van waar de gezinnen gaan wonen. In de individuele begeleiding van gezinnen zal gestart worden met een inventarisatie van behoeften, waarna het aantal benodigde en beschikbare plaatsen aan elkaar gekoppeld kan worden. Wat betreft de beschikbare talen op de Europese scholen is nog weinig te zeggen. In de gehanteerde criteria stond slechts het aantal kinderen aangegeven van EMA medewerkers, maar niet op welke scholen zij nu les volgen en in welke taal.

Ofschoon al de door de Commissie genoemde punten zorgvuldig zullen worden meegenomen, vallen deze qua ingrijpendheid gunstig uit bij opmerkingen die de Commissie plaatst bij enkele andere landen, bijvoorbeeld in die situaties waarbij de geschiktheid van het nieuwe EMA hoofdkwartier niet beoordeeld kan worden omdat er helemaal geen informatie is verstrekt.

De Commissie heeft geen kanttekeningen geplaatst bij enkele kernaspecten van ons bod, zoals het voorgestelde verhuisprogramma, dat intensieve ondersteuning door het Rijksvastgoedbedrijf omvat en een op maat gemaakte ondersteuning voor EMA medewerkers en hun gezinnen tijdens en na de verhuizing. Wat betreft de huisvesting van het hoofdkantoor heeft Nederland aangegeven dat het grote conferentiecentrum van de EMA, met daarbij behorende faciliteiten voor de wetenschappelijke bijeenkomsten van het agentschap, klaar zal zijn in april 2019. Het faciliteren van het wetenschappelijk werk is het meest essentieel voor de business continuïteit van het agentschap. Dat is in deze opzet gegarandeerd. De medewerkers zullen gedurende een aantal maanden op enkele minuten reisafstand elders op de Zuidas gevestigd worden in een kwalitatief hoogwaardige tijdelijke kantoorlocatie. Details hierover zijn opgenomen in een vertrouwelijke bijlage van de Commissie die alleen voor lidstaten beschikbaar is.

De Nederlandse kandidatuur is ook eerder vorige week positief in de aandacht geweest. Berichtgeving over een intern personeelsonderzoek onder EMA medewerkers laat zien dat Amsterdam bij de EMA medewerkers zelf favoriet is. Bij een verhuizing naar Amsterdam zal het minste aantal medewerkers het agentschap verlaten. Het te verwachten personeelsverloop is ook dan echter nog steeds substantieel: bij vestiging in Amsterdam zal maximaal 19% van de medewerkers niet meeverhuizen. Bij vestiging in alle andere lidstaten zou 24% tot maar liefst 96% van de medewerkers het agentschap verlaten. De medewerkers van de EMA hebben geen stem in de beslissing waar het agentschap naar toe verhuist. Maar ze kunnen wel stemmen met de voeten.

Hierin schuilt dan ook een belangrijk risico. Want wanneer een groot deel van de EMA medewerkers niet meeverhuist naar het nieuwe gastland, dan

⁵ https://ec.europa.eu/info/about-european-union/relocation-uk-based-eu-agencies_en

kan de markttoelating van nieuwe en levensreddende geneesmiddelen voor mens en dier, maar ook het toezicht op de veiligheid van geneesmiddelen in gevaar komen. In de berichtgeving wordt zelfs gesproken over een volksgezondheids crisis wanneer meer dan tweederde deel van de medewerkers besluit niet mee te verhuizen.

Deze berichtgeving geeft aan dat de keuze van de nieuwe vestigingsstad vooral gebaseerd zou moeten worden op objectieve criteria waarbij de continuïteit van het agentschap voorop staat. De Nederlandse inzet is erop gericht om een scenario waarbij een groot deel van de medewerkers de EMA verlaat te voorkomen.

Ten slotte willen wij van deze gelegenheid gebruik maken om tevens een toezegging af te doen over de vergoeding van de heer Wouter Bos voor zijn taken als ambassadeur voor de Nederlandse kandidatuur voor de EMA zoals tijdens het AO van 13 september 2017 over de Raad Algemene Zaken gedaan (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1775).

De heer Bos is door het kabinet gevraagd om als boegbeeld van de Nederlandse kandidatuur voor de EMA op te treden. Dit mede om de continuïteit van de campagne te waarborgen tijdens de kabinetsformatie en de op handen zijnde kabinetswisseling. De heer Bos zal als onderdeel van zijn takenpakket een groot aantal EU-lidstaten bezoeken en daarnaast ook deelnemen aan bijeenkomsten en overleggen in Den Haag, Brussel en Luxemburg.

De tijdbelasting voor de heer Bos is geschat op gemiddeld 1 dag per week gedurende een periode van maximaal vijf maanden, waarbij aangetekend moet worden dat de meeste werkzaamheden in de maanden september, oktober en november zullen plaatsvinden en in die maanden op kunnen lopen tot een tijdsbeslag van vier dagen per week.

Hiervoor is met de heer Bos een vaste vergoeding afgesproken van € 4.000,- bruto per maand over een periode van vijf maanden, inclusief eventueel meerwerk. De heer Bos zal over dit bedrag zelf belasting en premies afdragen. Op basis van de huidige reisagenda en geplande overleggen en bijeenkomsten bedraagt de tijdsinspanning al om en nabij de 200 uur, wat neerkomt op een bedrag van € 100 bruto per uur. Deze vergoeding valt ruim onder de maximale vergoeding die het Rijk betaalt voor extern ingehuurde topfunctionarissen die geen dienstbetrekking hebben bij de desbetreffende instelling. Hiervoor geldt een maximum uurtarief van € 176,-. Reis- en verblijfkosten worden apart vergoed conform de standaard vergoedingsregels van het Rijk.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers